

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ६ तह, वित्त अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००
द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQ)	५० प्रश्न X १ अङ्क	४५ मिनेट
	संस्थागत ज्ञान			विषयगत		१० प्रश्न X ५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत		८ प्रश्न X ५ अङ्क ६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको विषयवस्तु प्रशासन, वित्त समूहको लागि समान हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७८।०५।१२

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ६ तह, वित्त अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English तथा संस्थागत ज्ञान
(प्रशासन र वित्त समूहको लागि)

खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान, बौद्धिक परीक्षण र English - ५० अङ्क (५० प्रश्न × १ अंक)

1. सामान्य ज्ञान (२५ अङ्क)

1.1 भूगोल र वातावरण (५ अङ्क)

- 1.1.1 विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, अक्षांश, देशान्तर, अन्तर्राष्ट्रिय तिथि रेखा, समय, दूरी, पर्वतश्रृंखला, मरुभूमि, नदी, हिमनदी, ताल
- 1.1.2 नेपालको भूगोल: धरातलिय स्वरूप, किसिम, विशेषता, जलवायु, हावापानी, जनजीवन, प्रमुख प्राकृतिक स्रोत र साधनहरु
- 1.1.3 दिगो विकास, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, वातावरण, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, वसाईसराई र राष्ट्रिय सम्पदाहरु सम्बन्धी विषयहरु

1.2 इतिहास (५ अङ्क)

- 1.2.1 विश्वको इतिहास: विश्वका महत्वपूर्ण ऐतिहासिक घटनाहरु, औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्रामका घटना, कारण र परिणामहरु
- 1.2.2 नेपालको इतिहास : नेपालको प्राचिन तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास र महत्वपूर्ण घटनाहरु

1.3 नेपालको सामाजिक अवस्था र शासनपद्धति (५ अङ्क)

- 1.3.1 नेपाली समाजका प्रचलित धर्म, प्रथा, परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, जातजाति, भाषा, साहित्य, कला, संस्कृति,
- 1.3.2 शासनपद्धति र शासन - संवैधानिक विकासक्रम, नेपालको संविधान, राजनैतिक व्यवस्था, नेपालको प्रशासनिक व्यवस्थाको विकासक्रम, नेपालको सघीय, प्रादेशिक र स्थानीय संरचना तथा शासन प्रणाली सम्बन्धी जानकारी

1.4 आर्थिक पक्षहरु (५ अङ्क)

- 1.4.1 आर्थिक परिसूचकहरु (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/ग्राहस्थ उत्पादन, प्रति व्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
- 1.4.2 नेपालमा शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, खानेपानी, विद्युत तथा अन्य ऊर्जाका श्रोतहरुको अवस्था तथा विकास योजना सम्बन्धी जानकारी
- 1.4.3 बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु, तिनका कारोवार तथा नेपालको आर्थिक विकासमा तिनको योगदान
- 1.4.4 अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

1.5 अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था र समसामयिक गतिविधिहरु (५ अङ्क)

- 1.5.1 संयुक्त राष्ट्र संघ (UNO) र यसका एजेन्सीहरु, विश्व व्यापार संगठन (WTO) र युरोपियन युनियन (EU), सार्क (SAARC) : स्थापना, उद्देश्य, र तिनका गतिविधिहरु
- 1.5.2 विश्व बैंक, एशियाली विकास बैंक, एशियाली पूर्वाधार लगानी बैंक (AIIB) जस्ता सहयोग नियोगहरुको स्थापना, उद्देश्य र नेपालसंगको सम्बन्ध
- 1.5.3 राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरु

2. सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Mental Ability Test) (१५ अङ्क)

- 2.1 Verbal reasoning such as series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, logical reasoning and analytical ability. (5 × 1 = 5 Marks)
- 2.2 Non-verbal reasoning such as series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, water images, mirror images, embedded figures. (5 × 1 = 5 Marks)

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ६ तह, वित्त अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

2.3 Quantitative aptitude such as arithmetical reasoning/operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency. (5 × 1 = 5 Marks)

3. English Language Competence Test (10 Marks)

3.1 **Comprehension:** Questions will be asked based on the passage about 200-250 words given. The questions will try to accommodate the following areas:

- Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based (4 × 1 = 4 Marks)

3.2 **Vocabulary:** Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:

- Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones (3 × 1 = 3 Marks)

3.3 **Syntactic ability:** Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:

- Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions/conjunctions and Parts of speech (3 × 1 = 3 Marks)

खण्ड (ख) : - संस्थागत ज्ञान एवं समसामयिक मामिला (५०% अङ्क)

(विषयगत प्रश्न - १० प्रश्न × ५ अंक)

4. हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको सामान्य जानकारी (२० अंक)

- 4.1 कम्पनीको परिचय, संगठनात्मक संरचना, कार्यक्षेत्र, विद्यमान अवस्था र चुनौती
- 4.2 कम्पनीको प्रबन्धपत्र, नियमावली र कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू
- 4.3 कम्पनीको कर्मचारी विनियमावली, २०६८
- 4.4 कम्पनीको आर्थिक प्रशासन तथा खरिद विनियमावली, २०६८
- 4.5 कम्पनीको ऋण तथा स्वपूँजी लगानी सम्बन्धी कार्याविधि, २०७८
- 4.6 कम्पनीको राणनीतिक योजना

5. नेपालमा ऊर्जा: (१५ अंक)

- 5.1 जलविद्युत उत्पादन, वितरण तथा व्यापारको अवस्था र सम्भावना
- 5.2 जलविद्युत विकास तथा लगानीका संभावना र चुनौती
- 5.3 जलविद्युत उत्पादनमा निजी क्षेत्रको भूमिका
- 5.4 वैकल्पिक ऊर्जाको अवधारणा र सम्भावना
- 5.5 जलविद्युत विकास नीति, २०५८
- 5.6 जलश्रोत ऐन, २०४९ र जलश्रोत नियमावली, २०५०
- 5.7 विद्युत ऐन, २०४९ र विद्युत नियमावली, २०५०
- 5.8 नेपाल सरकारको आवधिक योजना र बजेट (जलश्रोतसँग सम्बन्धित भाग मात्र)
- 5.9 जलविद्युत लगानीमा जोखिमका क्षेत्र, जोखिमको पहिचान, विश्लेषण तथा व्यवस्थापन

6. सामाजिक र समसामयिक मामिलाहरु (१५ अङ्क)

- 6.1 राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय एकता
- 6.2 संघीय शासन प्रणाली र नेपालमा यसको अभ्यास
- 6.3 शासनको अर्थ र यसका अवयवहरु
- 6.4 कानूनको शासन, लोकतन्त्र, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता
- 6.5 नागरिकका दायित्व र कर्तव्य, मानवीय मूल्य र मान्यताहरु
- 6.6 सामाजिक सेवा - अर्थ, आवश्यकता, महत्व र क्रियाकलाप
- 6.7 सामाजिक तथा संस्थागत द्वन्द्व व्यवस्थापन
- 6.8 आर्थिक, सामाजिक एवं सांस्कृतिक रुपान्तरण
- 6.9 विविधता व्यवस्थापन
- 6.10 विद्युतीय अपराध (Cyber crime), मिलेमतो (Cartelling), एकाधिकार (Monopoly), आतंकवाद, भ्रष्टाचार र मुद्रा निर्मलीकरण (Money Laundering)
- 6.11 पर्यावरण, जलवायु परिवर्तन, कार्बन व्यापार, पानी तथा उर्जा सम्बन्धी सवाल र संरक्षण

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट तथा डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड
प्रशासन सेवा, वित्त समूह, ६ तह, वित्त अधिकृत खुला तथा आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको लागि पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - ४० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अंक, २ प्रश्न × १० अंक)

1. **लेखा र लेखा प्रणाली सम्बन्धी आधारभूत अवधारणा (१० अङ्क)**
 - 1.1 लेखाको अवधारणा, उद्देश्य, महत्व र सिद्धान्तहरू
 - 1.2 दोहोरो लेखा प्रणालीको परिचय र महत्व
 - 1.3 वित्तीय, लागत तथा व्यवस्थापकीय लेखा प्रणालीको सामान्य जानकारी
 - 1.4 पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
2. **व्यावसायिक लेखा (१० अङ्क)**
 - 2.1 लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation)
 - 2.2 खाता सूची (Charts of Accounts)
 - 2.3 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance) को अर्थ, तयार पार्ने विधिहरू, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने कारणहरू र मिलाउने तरिका
 - 2.4 लेखा सम्बन्धी त्रुटीहरू (Accounting Errors), त्यसले वित्तीय विवरणमा पार्ने प्रभाव र त्रुटी सच्याउने तरिका (Rectification)
 - 2.5 बैंक हिसाब मिलान विवरण (Bank Reconciliation Statement): अर्थ, उद्देश्य तथा मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरू
 - 2.6 स्थिर सम्पत्ती तथा जन्सी सामानको लेखा तथा भौतिक परीक्षण
 - 2.7 ह्रास कट्टी (Depreciation) को परिचय, आवश्यकता र विधि
3. **आर्थिक प्रशासन (१० अङ्क)**
 - 3.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
 - 3.2 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - 3.3 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण
 - 3.4 वित्तीय योजना (Financial planning)
4. **लेखा परीक्षण (१० अङ्क)**
 - 4.1 लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
 - 4.2 आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र यसका तरिकाहरू
 - 4.3 आन्तरिक लेखा परीक्षण र अन्तिम लेखा परीक्षण
 - 4.4 लेखा परीक्षणको प्रकार : कार्यमूलक लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन लेखा परीक्षण, कर लेखा परीक्षण
 - 4.5 बेरुजु र बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी व्यवस्था
 - 4.6 नेपाल लेखा परीक्षणमान (Nepal Standards on Auditing) को सामान्य जानकारी
 - 4.7 सरकारी स्वामित्वका संगठित संस्थाको लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

खण्ड (ख) - ६० अङ्क (४ प्रश्न × ५ अंक, ४ प्रश्न × १० अंक)

5. **Project Management (१५ अङ्क)**
 - 5.1 Project management Cycle
 - 5.2 Use of network models like CPM, PERT, manpower planning and resource scheduling
 - 5.3 Project monitoring and control
 - 5.4 Challenges of project management in Nepal
 - 5.5 Corporate planning, strategic management & corporate social responsibility
 - 5.6 Risk Management: Identification, Analysis and Mitigation.

6. Financial Management (१५ अङ्क)

- 6.1 Financial Analysis: Methods of financial analysis such as benefit cost ratio, internal rate of return, net present value, payback period
- 6.2 Break-even Point Analysis, Working Capital Management, Capital Structure and Cost of Capital,
- 6.3 Investment Management and Portfolio Management

7. वित्तीय विवरण तथा अनुपात विश्लेषण (१० अङ्क)

- 7.1 आय विवरण (Income Statement), वासलात (Balance Sheet) र नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)
- 7.2 अनुपात विश्लेषण: Liquidity Ratios, Profitability ratios, Activity Ratios, Leverage Ratios, Productivity Ratios

8. नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान (Nepal Financial Reporting Standard/NFRS) को परिचय, आवश्यकता र महत्व एवम् वित्तीय विवरणमा उद्घोषण (Disclosure) को उपदेयता (१० अङ्क)

9. सम्बद्ध कानूनहरु (१० अङ्क)

- 9.1 आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- 9.2 आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- 9.3 मुल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ तथा मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३
- 9.4 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- 9.5 लेखा परीक्षण ऐन, २०७५
